

III

(Други актове)

ЕВРОПЕЙСКО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО

ПРЕПОРЪКА № 93/13/COL НА НАДЗОРНИЯ ОРГАН НА ЕАСТ

от 21 февруари 2013 г.

относно координиран план за контрол с цел да се установи разпространението на измамните практики при търговията с някои храни

НАДЗОРНИЯТ ОРГАН НА ЕАСТ,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство, и по-специално член 109 от него и Протокол 1 към него,

като взе предвид Споразумението между държавите от ЕАСТ за създаване на Надзорен орган и Съд, и по-специално член 5, параграф 2, буква б) от него и Протокол 1 към него,

като взе предвид акта, посочен в глава XII, точка 54ищици от приложение II към Споразумението за ЕИП (Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно официалния контрол, провеждан с цел осигуряване на проверка на съответствието със законодателството в областта на фуражите и храните и правилата за опазване здравето на животните и хуманното отношение към животните), в съответствие с внесените в него поправки и изменения, и по-специално член 53 от него,

Като взе предвид Решение № 75/13/COL на Надзорния орган на ЕАСТ от 19 февруари 2013 г., с което компетентният член на колегията се упълномощава да приеме окончателния вариант на препоръката, одобрен от Ветеринарния и фитосанитарен комитет на ЕАСТ (събитие № 663341),

като има предвид, че:

- (1) С член 53 от Регламент (ЕО) № 882/2004 Надзорният орган на ЕАСТ („Органът“) се упълномощава при необходимост да препоръча изпълнението на координирани планове, организирани инцидентно, по-специално с оглед на определянето на преобладаващите опасности във връзка с фуражите, храните или животните.
- (2) С Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 март 2000 г. за сближаване на законодателствата на държавите членки относно етикетиранието, представянето и рекламата на храните⁽¹⁾ се установяват

разпоредбите на ЕИП, приложими по отношение на етикетиранието на всички видове храни.

- (3) Съгласно Директива 2000/13/ЕО етикетиранието и използваните методи не следва да въвеждат в заблуда потребителя, по-специално по отношение на характеристиките на храната и в частност нейното естество и идентичност. Освен това при липса на конкретни разпоредби на ЕИП или национални разпоредби търговското наименование следва да бъде обичайното наименование в държавата от ЕИП, в която се продава храната, или описание на храната, което е достатъчно ясно, за да позволи на купувача да определи истинското ѝ естество.
- (4) Освен това всички съставки трябва да бъдат посочени върху етикета на предварително опакованите храни, предназначени за крайните потребители или за заведенията за обществено хранене. По-конкретно, директно върху опаковките или прикрепените върху тях етикети на храните, съдържащи месо и предназначени за крайните потребители или за заведенията за обществено хранене, трябва също да са посочени животинските видове, от които е получено месото. В случай че дадена съставка се съдържа в наименованието на храната, нейното количество, изразено в проценти, трябва също да бъде посочено в списъка на съставките, за да се избегне въвеждането в заблуждение на потребителя по отношение на идентичността и състава на храната.

- (5) В Регламент (ЕО) № 853/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно определяне на специфични хигиенни правила за храните от животински произход⁽²⁾ се предвиждат допълнителни изисквания по отношение на етикетиранието, приложими спрямо определени храни. По-конкретно в него се предвижда, че върху опаковките на продукти, предназначени за доставка на краен потребител, съдържащи мляно месо *inter alia* от еднокопитни животни, трябва да има текст, в който се посочва, че тези продукти трябва да бъдат стотвени преди консумация, ако и доколкото това се изисква от националните разпоредби на държавата членка, на чиято територия продуктът се пуска на пазара.

⁽¹⁾ Акт, посочен в глава XII, точка 18 от приложение II към Споразумението за ЕИП.

⁽²⁾ Акт, посочен в глава I, точка 6.1.17 от приложение I към Споразумението за ЕИП.

- (6) Съгласно раздел III от приложение II към Регламент (ЕО) № 853/2004 предприятията за хранителни продукти, които ръководят кланици, трябва да изискват, получават, проверяват и действат съобразно информацията за хранителната верига по отношение на всички животни, които не са дивеч и се изпращат или са предназначени да бъдат изпратени в кланицата. Съответната информация за хранителната верига следва да обхваща по-специално ветеринарномедицинските продукти, назначени на животните в рамките на определен период и със срок на прекъсване по-голям от нула, заедно с датите на назначаването и сроковете на прекъсване. Съгласно Регламент (ЕО) № 854/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за определяне на специфичните правила за организирането на официален контрол върху продуктите от животински произход, предназначени за човешка консумация⁽¹⁾, се изисква, *inter alia*, официалният ветеринарен лекар да извършва одиторски и инспекционни задачи. По-конкретно, официалният ветеринарен лекар следва да провери и анализира съответната информация от документацията на стопанството на произход на животните, предназначени за клане, включително информацията за хранителната верига, и да вземе предвид документираните резултати от тази проверка и анализа при извършването на предкланичен и следкланичен преглед.
- (7) Официалните проверки, проведени от декември 2012 г. насам в редица държави — членки на Европейския съюз, показваха, че някои предварително опаковани продукти съдържат конско месо, което не е обозначено в списъка на съставките, посочен директно върху опаковката или върху етикета, прикачен към нея. Вместо това наименованията на някои от тези храни и/или придружаващият ги списък на съставките указваха наличието единствено на говеждо месо, въвеждайки в заблуда.
- (8) Съгласно член 17 от Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 г. за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните⁽²⁾ на всички етапи на производство, преработка и разпространение в рамките на контролираните от тях предприятия стопанските субекти в хранителната промишленост трябва да гарантират, че съответните храни отговарят на изискванията на законодателството в областта на храните, които се отнасят до тяхната дейност, и трябва да проверяват дали тези изисквания са спазени.
- (9) Конете са животински вид, който може да бъде отглеждан както за производството на храни, така и за други цели. Фенилбутазонът е ветеринарен лекарствен продукт, чието използване е разрешено само за животни, които не се отглеждат за производството на храни, в съответствие с Регламент (ЕС) № 37/2010 на Комисията от 22 декември 2009 г. относно фармакологичноактивните субстанции и тяхната класификация по отношение на максимално допустимите стойности на остатъчните количества в храните от животински произход⁽³⁾. Поради това коне, които не са отглеждани за производство на храни и са били третирани с фенилбутазон в някакъв момент от живота си, не могат да влизат в хранителната верига. Предвид на измамните практики, свързани с необозначено върху етикета наличие на конско месо в някои хранителни продукти, е целесъобразно с превантивна цел да бъде установено дали коне, които не са отглеждани за производство на храни и са били третирани с фенилбутазон, са влезли в хранителната верига.
- (10) Поради това е необходимо Органът да препоръча на Норвегия и Исландия в продължение на един месец да изпълняват координиран план за контрол с цел да се установи разпространението на измамни практики при търговията с някои храни. Този период може да бъде удължен с два месеца.
- (11) Препоръчаният план за контрол следва да се състои от две действия.
- (12) Първото действие следва да включва подходящи проверки в търговската мрежа на дребно на храни, предназначени за крайните потребители или за заведения за обществено хранене и предлагани на пазара и/или етикетирани като съдържащи говеждо месо. Обхватът на тези проверки може да бъде разширен, така че да включва и други обекти (например хладилни складове). Целта на проверките е да се установи дали тези продукти съдържат конско месо, което не е надлежно обозначено върху етикета на опаковката, или — при храните, които не са предварително опаковани — дали информацията за наличие на конско месо е предоставена на потребителя или на заведенията за обществено хранене. Тези проверки следва да се извършват върху представителна извадка.
- (13) Съществуват надеждни методи, които позволяват с достатъчна степен на точност да бъде открито в проба наличието на протеини от недекларирани видове. Референтната лаборатория на Европейския съюз за животински протеини във фуражите може да предостави полезни съвети относно тези методи и тяхното използване. Компетентните органи на Норвегия и Исландия следва да бъдат приканени да разчитат на съветите на тази лаборатория, що се отнася до методите, които могат да бъдат използвани.
- (14) Второто действие следва да включва извършването на подходящи проверки в предприятията, обработващи конско месо, предназначено за консумация от човека, включително храни с произход от трети държави, с цел откриване на остатъци от фенилбутазон. Тези проверки също следва да се извършват върху представителна извадка, като се вземат предвид данните за производството и вноса. Целесъобразно е в този случай да се имат предвид методите, предвидени в Решение 2002/657/ЕО на Комисията за прилагане на Директива 96/23/ЕО на Съвета по отношение изпълнението на аналитични методи и тълкуването на резултати⁽⁴⁾.
- (15) Норвегия и Исландия следва редовно да съобщават на Органа резултатите от тези проверки, за да бъдат оценени направените констатации и да се предприемат подходящи действия. Тези резултати ще бъдат съобщени на Европейската комисия.

⁽¹⁾ Акт, посочен в глава I, точка 1.1.12 от приложение I към Споразумението за ЕИП.

⁽²⁾ Акт, посочен в глава XII, точка 54 от приложение II към Споразумението за ЕИП.

⁽³⁾ Акт, посочен в глава XIII, точка 13 от приложение II към Споразумението за ЕИП.

⁽⁴⁾ Акт, посочен в глава I, точка 7.2.19 от приложение I към Споразумението за ЕИП.

Мерките, предвидени в настоящата препоръка, са в съответствие със становището на Ветеринарния и фитосанитарен комитет на ЕАСТ, подпомагащ Органа.

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ПРЕПОРЪКА:

Норвегия и Исландия следва да приложат координиран план за контрол в съответствие с приложението към настоящата препоръка, състоящ се от следните действия:

а) официални проверки на храните, предназначени за крайните потребители или за заведенията за обществено хранене и предлагани на пазара и/или етикетирани като съдържащи говеждо месо; както и

б) официални проверки на конското месо, предназначено за консумация от човека, с цел откриване на остатъци от фенил-бутазон.

Съставено в Брюксел на 21 февруари 2013 година.

За Надзорния орган на ЕАСТ

Sverrir Haukur GUNNLAUGSSON

Член на колегията

Xavier LEWIS

Директор

ПРИЛОЖЕНИЕ

Координиран план за контрол с цел да се установи разпространението на измамни практики при търговията с някои храни**I. ДЕЙСТВИЯ И ОБХВАТ НА КООРДИНИРАНИЯ ПЛАН ЗА КОНТРОЛ**

Координираният план за контрол следва да се състои от две действия:

ДЕЙСТВИЕ 1: Проверки на храните, предлагани на пазара и/или етикетирани като съдържащи говеждо месо**A. Продуктов обхват**

1. Храните, предлагани на пазара и/или етикетирани като съдържащи говеждо месо (напр. мляното месо, месните продукти и предварително обработеното месо) и попадащи в следните категории:
 - а) предварително опакованите храни, предназначени за крайните потребители или за заведенията за обществено хранене, които са етикетирани като съдържащи говеждо месо;
 - б) храните, които се предлагат за продажба на крайните потребители или на заведенията за обществено хранене и които не са предварително опаковани, и храните, опаковани на мястото на продажба по искане на потребителя или предварително опаковани за пряка продажба, които се предлагат на пазара и/или са обозначени по друг начин като съдържащи говеждо месо.
2. За целите на настоящия координиран план за контрол се прилага определението за „предварително опакована храна“, съдържащо се в член 1, параграф 3, буква б) от Директива 2000/13/ЕО.
3. За целите на настоящия координиран план за контрол се прилагат определенията за „мляно месо“, „предварително обработено месо“ и „месни продукти“, съдържащи се в точки 1.13, 1.15 и 7.1 от приложение I към Регламент (ЕО) № 853/2004.

Б. Цел

Компетентните органи на Норвегия и Исландия следва да извършват официални проверки, за да установят дали продуктите, посочени в точка А, съдържат конско месо, което не е надлежно обозначено върху етикета на опаковката, или — при храните, които не са предварително опаковани — дали информацията за наличие на конско месо е предоставена на потребителите или на заведенията за обществено хранене в съответствие със законодателството на ЕАСТ и, когато това е целесъобразно, с разпоредбите на националното законодателство.

В. Пунктове за вземане на проби и процедура

1. Пробата следва да бъде представителна за съответните продукти и да обхваща различни видове продукти.
2. Вземането на проби от продуктите следва да се извършва в търговските обекти за продажба на дребно (напр. супермаркети, по-малки магазини, месарници), като може да включва и други обекти (напр. хладилни складове).

Г. Брой на пробите и ред за тяхното вземане

В таблицата по-долу е посочен ориентировъчният минимален препоръчителен брой на пробите, които да бъдат взети в посочения в част II срок. Компетентните органи на Норвегия и Исландия се приканват при възможност да вземат повече проби. Разпределението на пробите по държави е направено въз основа на данните за числеността на населението, като минималният брой е 10 проби от съответните продукти за държава и за календарен месец, както е посочено в част II.

Храни, предлагани на пазара и/или етикетирани като съдържащи говеждо месо	
Държава на продажба	Ориентировъчен препоръчителен брой проби месечно
Норвегия	50
Исландия	10

Д. Методи

За предпочитане е компетентните органи на Норвегия и Исландия да използват метода(ите), препоръчан(и) от референтната лаборатория на Европейския съюз за животински протеини във фуражите.

ДЕЙСТВИЕ 2: Проверки на конското месо, предназначено за консумация от човека**А. Продуктов обхват**

Месото от коне, магарета, мулета или катъри, прясно, охладено или замразено, класирано в Комбинираната номенклатура под код 0205 и предназначено за консумация от човека.

Б. Цел

Компетентните органи на Норвегия и Исландия следва да извършват официални проверки за установяване на евентуалното наличие на остатъци от фенилбутазон в продуктите, посочени в точка А.

В. Пунктове за вземане на проби и процедура

Вземането на проби от продуктите следва да се извършва в предприятията, в които се обработват продуктите, посочени в точка А (напр. кланици, гранични инспекционни пунктове).

Г. Брой на пробите и ред за тяхното вземане

Препоръчителният минимален брой проби, които трябва да бъдат взети в срока, предвиден в част II, следва да бъде една проба на всеки 50 тона от продуктите, посочени в точка А, като минималният брой е 5 проби на държава.

Д. Методи

Компетентните органи на Норвегия и Исландия следва да използват методи, валидирани съгласно Решение 2002/657/ЕО на Комисията. Тези методи могат да бъдат намерени на уебсайта на референтната лаборатория на Европейския съюз за остатъците от ветеринарномедицински продукти и замърсителите в храните от животински произход по отношение на остатъците, изброени в група А, точка 5 и група Б, точка 2, букви а), б) и д) от приложение I към Директива 96/23/ЕО ⁽¹⁾.

II. ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ПРОВЕЖДАНЕТО НА КООРДИНИРАНИЯ ПЛАН ЗА КОНТРОЛ

Координираният план за контрол следва да се изпълнява в продължение на един месец, считано от датата на приемането на настоящата препоръка, но не по-късно от 1 март 2013 г.

III. ДОКЛАДВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

1. За всяко от действията, посочени в част I от настоящото приложение, компетентните органи Норвегия и Исландия следва да докладват в обобщен вид следната информация:

- а) брой на взетите проби по категории продукти;
- б) метод(и), използван(и) за анализ, и вид на извършения анализ;
- в) брой положителни резултати;
- г) последващи проверки, извършени във връзка с положителните резултати при продуктите, посочени в действие 1, точка А, в случаите, в които е установено наличие на конско месо, надвишаващо 1 %;
- д) последващи проверки, извършени във връзка с положителните резултати при продуктите, посочени в действие 2, точка А;
- е) резултати от последващите проверки;
- ж) във връзка с положителните резултати при продуктите, посочени в действие 2, точка А: държавата, в която съответното животно е сертифицирано за клане.

Докладът следва да бъде предаден на Органа в срок от 15 дни след изтичане на едномесечния срок, посочен в част II.

Докладът следва да бъде представен в съответствие с формата, указан от Органа.

2. Чрез Системата за бързо предупреждение за храни и фуражи компетентните органи на Норвегия и Исландия следва незабавно да докладват на Органа за всички положителни резултати от официалните проверки, извършени във връзка с действия 1 и 2, посочени в част I.

3. Освен това компетентните органи на Норвегия и Исландия следва да докладват на Органа за резултатите от всички проверки, извършени по тяхно искане от стопански субекти в хранителната промишленост. Тази информация следва да бъде придружена от данните, посочени в точка 1, и представена в съответствие с формата, указан от Органа.

⁽¹⁾ Акт, посочен в глава I, част 7.1, точка 2 от приложение I към Споразумението за ЕИП.